

ἐν περιόδῳ οὐ μακρὰν ἀπεχούσῃ ἀπὸ τῶν χρόνων ἐν οἷς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὄκουν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἡ ἱστορία τῆς Γραφῆς ἀποδεικνύει, ὅτι ἐν πατριαρχικοῖς χρόνοις ἡ τέχνη τοῦ γράφειν ἦτο ἄγνωστος εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλ' ὅτι, ὅτ' ἐπῆλθον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐγίνωσκον ἤδη τὸ γράφειν. Πάντα δὲ ἄγουσιν εἰς τὴν πιθανότητα, ὅτι ἡ γνῶσις αὕτη τῆς γραφῆς ἐκτίθη κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Σημιτῶν κατάκτησιν τοῦ Δέλτα· ἡ δὲ διάδοσις τοῦ νέου τούτου ἀλφαβήτου πιθανῶς ἀνάγεται εἰς τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐξωσθέντας ποιμένας ἢ εἰς Φοίνικας ἐμπόρους ἢ εἰς ἀμφοτέρους¹.

Τὸ δ' ἀρχαιότατον εἰς ἡμᾶς γνωστὸν σχῆμα τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου περισώζεται ἐν σειρᾷ ἐπιγραφῶν ἀνερχομένων εἰς τὸν δέκατον αἰῶνα π. Χ. Ἡ δὲ σπουδαιότης αὐτῶν εἶνε κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ μωαβιτικοῦ λεγομένου λίθου, ἐφ' οὗ ἀναγράφονται οἱ πόλεμοι τοῦ βασιλέως τῆς Μωαβίτιδος Μέσα περὶ τὸ 890 π. Χ. ἐναντίον Ἰσραηλιτῶν καὶ Ἰδουμαίων. Ἡ ἐπιγραφή δ' αὕτη ἀνεκαλύφθη τῷ 1868 πλησίον τῆς Δαιβῶν, τῆς ἀρχαίας πρωτευούσης τῶν Μωαβιτῶν¹. Ἐπι δ' ἀρχαιότερα εἶνε πιθανῶς τάποσπάσματα ἐπιγραφῆς ἀναθηματικῆς, ἐπικεχαραγμένης ἐπὶ χαλκῶν πλακῶν εὐρεθεισῶν ἐν Κύπρῳ τῷ 1876, δι' ὧν ἀφιερῶνται ἀγγεῖόν τι εἰς τὸν θεὸν τοῦ Λιβάνου Βάαλ. Ἐκ τούτων δὲ καὶ ἄλλων σημιτικῶν ἐπιγραφῶν τοῦ ἀρχαιοτάτου τύπου δυνάμεθα νάποκαταστήσωμεν τὸν ἀρχαιότατον φοινικικὸν ἐξ εἴκοσι καὶ δύο γραμμάτων ἀλφάβητον, οἷος εἰκονίζεται ἐν τῇ τρίτῃ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 πίνακος στήλῃ, διεληθῶν πάντως διὰ πολλῶν μεταβολῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν προῆλθεν ἐκ τῆς κοινοτέρας ἱερατικῆς τῶν Αἰγυπτίων γραφῆς.

¹ Ἴδε Jsaac Taylor The alphabet [Ἐν Λονδίῳ. 1883] κεφ. II § 8.

² Ἴδε P. Schroeder Περὶ τῆς μωαβιτικῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Μέσα κατὰ μετάφρασιν ἱλληθωνίδου ἐν τῷ Περιοδικῷ τοῦ Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως Τόμ. C' (1871-2) σ. 120 κ.έ.]

